

עין משפט
נר מצוה

אין צדין פרק שלישי ביצה

מסורת הש"ס

א) שנת קטל ויחולק נא.
ב) שנת מה' (ג) ליל גרסא.
ד) מומי ניכר מתחמת כלי-
ט) מפרט בעלת פיה מ'.

הגהות הב"ב

א) נב' נולד הוא ומומי
עמו מל-ו וכן נכל עמוד:
ב) סם בני מני דב הלל
מורבא יס'.

גליון הש"ס

נב' יס מוקצה לחצי
שבת. ע"י שנת מ' ע"א
חמ"י ד"ה ג' ע"א ע"י ד"ק
מ' ע"ב חמ"י ד"ה י"ב
ע"א ונחלקו ד' ע"ב ע"ב
חמ"י ד"ה נב'.

לעני רש"י

פרש"י. אפרספין.
קרוין גרוגרת: אפרספין. פרש"י.
חכמים מפרה.

מוסף רש"י

ושוין. ר' יהודה ור'
שמשון שמשון ונחלקו
מומי כו"ט. שאם נולד.
היום, הוא ומומי עמו
שדה מן המוכן. ומתבר
לנקר מומי כו"ט. דלא
דמי כמתקן כו"ט. דלא
למתקן כו"ט. ונחלקו
ע"י. דלפני האיסור נולד
ע"י מום שמשון
למוקצה היה בין השמשות
מתמת איסור קרשים בחיך.
עמו אס נולד היום ומומי
נולד מן היום. ונחלקו
משום. דלא נמטי אמו
היה מוקן אבא אמו ומומי.
לכבוד איסור קרשים נולד
וכשנולד הרי מומי עמו
ובלתי שבת. ור' יוחנן
וא' דיתבי דייני התם.
והואו כשעת ליה מיד
(שבת קרו'.. היה אובל.
רבותא משמע ל'פ'י
דכיה אכלי ואלו סבין
לדפקיהו אס דשמי
אמה מוצא כו'. ואש"י
דתי חו' אל שפתא ויפלי
נפשו לא מתקלף מימי
היאל וקלפיהו אפרי.
הבשוין. קרוין י"ט.

רבינו חננאל

המים והמירורו מיר.
איבא דאמרי אין מוקצה
אמר לו. נימא מסייע
ליה. ושון שאם נולד
וממו עבר כו'. ואיביבא
היה אובל עבבים
והווי והעלן לג
לעשות מהן צימוקין. לא
יאכל מהן בשבת עד
שיזכין ויאכר בעת
שהתירו יהיו מוכנים
לשבת. וכן אפרספין
כו'. ולא מתיקבא אלא
בזמן דאיתו וזאתו
והדר איתו. וא"ת כל
דבר שהיה ראוי לאכילה
א"ע שבתה אס חזר
וזראה בכשרותו עומד
ולא נזראה [גרוגרת] למה
(רובע) [הצירוף] להוסיף,
וא"ת מאי ש' מוקצה.
זכא בזמן על דבר
איתן כמותן שון עשיתי.
ת"ש מוקצה חן אצלו. ת"ש
מפולין יעדישין. כי בעת שון יבישין ראין לכסין. עורני כפירא דחזו מלכוס. ועדיין לא נחשבילו.

דאחו. בין השמשות: ואדמו. בשבת שנפלו עליהן שמשות ומתמו והדר אחו ששפות השמש וקא מיבעיא להן ק' שפמא דמתקני צכור ואלא אחו. לוי כולי יומא או לא: נימא האי צכור מעיקרא. בין השמשות היה חיי לשחוט את אמו והוא נאלץ בין חס בין בעל מום לפי שאין צכור קדוש אלא צלדמו דכתיב אשר יולד כנקרך וגו' (דברים עו): אדחיה לוי. שיהי בחקת צכור מס ואסור עד שיראה מומו: דיסבי דייני הסס. כשנולד וכפוטרו את הרחם ראו את מומו דלא הוקףה כלל: היה אובל עבבים וסופיר. רבותא נקט דלא תימא כיון דאובל והולך לא יבעי הזמנה וכן מפרט בפרק שלישי בשבת כמיהה שהסיקוה (דף מה:). עבבים יבשין קרוין למוקס ומאניס שמיכשו קרוין גרוגרת: אפרספין. פרש"י. כלע"י: חבושין. קרוין י"ט: אי דאחו. בין השמשות: למס לי הומנה. הא ודאי כיון דחזו צכו דכשו דעמיה עליווייהו שהי לא הוקפו אלא ליבשו ולי דלא אחו כי אומין לכו מאי הוי. הא לא חזי לאכילה ולא מהניא לכו הזמנה דהוה ליה כמותין עלים ואבנים לאכילה שאין צריה אולתן: וכו. סימא דלא ידע אי חזו לי לא חזו. ובי מימא הך הזמנה דקתני כגון דטורח הוא לו לעלות אליהן ולראות אס יבשו אס לאו ולינו ידע אס ראוין אס לא ראוין ומכין בהזמנה ואומר הריני אובל מהן למחר אס ראוין הן ואשמעין אי לאו דאזמיניהו מתחמת כיון דלא הוה ידע עהין ראוין לא הוה אמרינן דעמיה עליווייהו ואסורים לאכול אפילו מלאין ראוין: והאמר רב כהנא מוקפא. של גרוגרת ומקוין. שיכש. מצעד יוס: ואין הכעלים מכירין זו. אין הכעלים יודעים שיכש של דקיקוה מצעד יוס ולמחר מלאוהו שיכש היה מלאמתו: מוסר. די חסקה מעיקרא לא אקשייה אלא ליבש והרי יבש והוכין מצעד יוס כך פירש רב אחאי בשאלמותו: שלו: אלא לאו דאחו ואדמו והדר אחו. ע"כ לא מתוקמא לה הזמנה אי לאו להכי דאומין לכו דאס ידמו למחר ויתקנו לכו ביום יאכל מהן: ה"ג אלא מאי יש מוקפא כי אומין לכו מאי הוי. הזמנה דקדוש הקלפא מאי מהניא כלל הזמנה נמי מוכיחה ועומדין לו והאיסור צא אחרי כן: ה"ג אלא דאחו ולא אחו. כהני דאיכא אינשי דאכלי ואיכא דעמיה אי אכיל אי לא אכיל: הא שמש. דאין מוקפא לחצי שבת: מפולין ועדשים. שאנו מבישין ביום טוב: מעיקרא. בין השמשות: חזו לכוס. מין. כל דבר הנאכל חו קלי אפילו כוסס: אדמו לכו. כל זמן שדחתין: גמר

כ"ע. ואס נולד בו מום כ"ע כו היה ר"ש בן יוחי אומר אין זה מן המוכן ואפילו עבר ונקרו לא ישחוט שהוא כמתקני לגמרי: ושון כו'. אלב צו היו מודים מוקפס שלפנינו ר' יהודה ור"ש שאס נולד היום ומומו עמו שזה מן המוכן שאין צוה משום תקון ומשום דין שלא יהיה בו חוקת איסור מעולם וכדמוקין לה לקמן כגון דיתבי דייני התם: אלא פני. על איני קאמר: מוקר. ושחוטו לכמהל: כוסיה ודכה מספכרא. דלכמהלה שרי: מדקתני לה כפלא ככו. ככרייהא דלעיל דנרטי שמעון בן מנסיא: אין מעקרין. לכמהלה שמשון אין זה מן המוכן. משמע אפילו דיעבד אינה הכנה ועוד מדפלגיניהו לתרי בני: שזה מן המוכן אפילו לכמהלה. קאמר דמוקן לבקרו דאי דיעבד קאמר שולד מוכן מוכן לשחוטו קאמר אלא פלגיניהו לתלת בני לתנייה להך סיפא כהני רישא ולעריניהו ולתנייהו הכי נולד בו מום מערב יום טוב או שולד הוא ומומו עמו אין מעקרין אומי ביום טוב דלהוי משמע לכמהלה הוא דלא הא דיעבד שפיר דמי: ואיני מפניא כידים וגרוגרתין: חכמים אומרים אין זה מן המוכן. אפילו דיעבד וכה ר' שמעון היא דשמעין ליה אין ראוין מומין ויכין דכהך תמרי ערב ומני לכו איכא למימר דנולד הוא ומומו עמו דשרי דיעבד קאמר כרב נחמן וקשיא לאני כשיעיה לרבה כר רב הונא מהך: ואלא קשיא סיהא. דלעיל דמסייעא ליה לרבה וזאי מנייהו סמיכין: סיהא. דלעיל: אלא כר אוכמי הוא. חכס אחד שמשון מוכיניו בן שהיה גורס משימות ומשמה ומשכשן: דיקא. כי הך דלייתי רב אשעיה: אי נימא שאין מומין. מתחמת כלל שלא היה בו שום מום: לריכא למימר. כמניה וכו' לרין היה רבי שמעון לומר לר' יהודה כן מחלוקתו כן והלא רבי יהודה אית ליה מוקפא ויהי דרואין מומין סבירא ליה האי מיהא אסור דמוקפא הוא: אין זה מן המוכן. אפילו דיעבד ומשכשן ליה כרמין ושון שאס נולד הוא ומומו עמו שזה מן המוכן דיעבד קאמר: יש מוקפא לחצי שבת. משום חצי שבת אס הוקפא בחליו מן הוי מוקפא לכולי שבת אס לא: סיכי דמי. מכדי סתם מוקפא היינו גרוגרות ומקוין שמעלה אותן על מנת ליבשן ומקפא אותן לכן ומשמחילין ליבש אין ראוין לאכילה עד שיכשו לגמרי והא מתי שבת דקא אמרת היכי מספקא לך: אי דאחו. שנגמרה מלאכתן בין השמשות אחו ואין כאן אפילו חצי שבת כהקפאה כלל: ואי דלא אחו. בין השמשות ודאי אסורין דאין כאן הכנה מצעד יוס ומאן דאית ליה מוקפא הכנה מצעד יוס צעי דכתיב ביום הששי והכינו את אשר יביאו (שמות טו): לא לריכא דעתיה אמר רבי זירא ת"ש מפולין ועדשים דהא פולין ערשים חזו לכוס שדיניהו בקדרה אדחו לכו

שאנו בר אכילה מאי הוי. ופרקינן כגון דנדרו ולא נראו לגמרי. יש בני אדם שאוכלין ויש מי שאינו אובל. אם גילה דעתו לאוכלן כמות שון (הרי גליון) לא יזמן נחבדו כי מוקפה חן אצלו. ת"ש מפולין יעדישין. כי בעת שון יבישין ראין לכסין. עורני כפירא דחזו מלכוס. ועדיין לא נחשבילו.

אין צדין פרק שלישי ביצה